

“ çünkü insana
en çok kitap yakışıyor
ve mürekkebin
kurduğu yerde
kan akıyor! ”

carpe diem kitap

carpediemkitap.com

benim adım hiç kimse

yazar: nil esra başaran
yayın yönetmeni: şibel talay
editör: asena meriç
kapak tasarımı: anne julie auby
kapak illüstrasyon: amne julie auby
başkılı: sistem matbaacılık
yılınli ayazma yolu no:3
zeyrinönü muh. istanbul
0212 487 11 01
matbaacılık sertifika no: 16986

carpe diem kitap
lacivert yayıncılık san ve tic ltd şti.
cağaloğlu alemdar mah.
alayköşkü cad. no: 5 kat: 2
fatih / istanbul
0212 514 63 89 / 0212 511 24 24
kitap@carpediemkitap.com
www.carpediemkitap.com
copyright© carpe diem kitap
yayıncılık sertifika no: 12366

gençlik-amları-roman
bir alemisin-20
1.baskı, şubat, 2012
isbn: 978-605-5334-19-0

mi esra başaran

**benim adım
hiç kimse**

Mil. Estra Başarıları

yirmi yıldır yazıyor.
düş, gerçek, doğa ve müziğin
labirentlerinde geziniyor
çocukluğundan beri.
hayatın kalbinde sakladığı
sesi arıyor belki de...
ve kalemle devam ediyor
yolculuğuna.

NEHIR'İN ÖYKÜSÜ

RÜYA...

Dün gece garip bir rüya gördüm.

Sabaha doğru kalkıyorum. İşlemeli, gümüş tarağımı çıkarıyorum komodinin çekmecesinden. Saçlarımı tarıyorum.

Lavanta kokusu doluyor yatak odamın içine.

Pencere kenarına oturup Boğaz'ın yarı karanlık, sisler ardındaki silüetini izliyorum.

Gizil, insafsız güçlerin etkisindeymişçesine donuk bakışlarım...

Eski püskü bir sandal beliriyor.

Beyaz geceliğiyle bir kuğu kadın ayakta duruyor içinde. Elinde bir demet mimoza...

Yüzünü bana çevirdiğinde kendimi görüyorum.

Hüzünlü, sessiz ve unutulmuş yüzümü...

GERÇEK...

1.

Dalgaların sesini duyuyorum.

Mahrem, karmaşık öyküler anlatıyor deniz şehre.

Barbar kavimlerin, zalim imparatorların ruhları dolanıyor etrafımızda. Huzursuzluğumuzun nedeni belki bundan.

Gölgeler gittikçe uzuyor.

Salonda tek başıma oturuyorum. Alt kattaki sarkaçlı saatin tik takları büyüyor zihnimde; zamanın, arkasına dönüp bakmayan yorgun bir savaşçı olduğunu anımsatıyor.

Hava rüzgârlı. Poyraz bahçedeki ahlat ağacının yaprakları arasında dolaşiyor.

Açık kalan bir kapı çarpıyor sürekli.

Ocağın üzerinde kaynayan çaydanlığın ıslığı saydam bir resim çiziyor boşluğa.

Pencereler kapalı.

Ceyda Hanım, martıların çığlığından ve şehir hatları vapurunun neredeyse kulağımızın içinde çınlayan düdüğünden rahatsız oluyor.

Yalıya gelin geldiğimin ertesi günü “Abla” diye seslenmişim ona. Suratı asılmış, dudağının sağ yanı hafifçe titremiş ve dik bir sesle:

“Hanım, diye hitap ederseniz sevinirim” demişti.

Başımдан aşağı kaynar sular dökülmüştü. Bana adımla seslenmekten çekiniyor gibi. Oysa Nehir, ne güzel bir isim. Sonsuzu, akışı ve maviyi simgeliyor...

2.

Hatırlıyorum...

Geçmişin kemikli parmakları geziniyor bednimde.

Doğduğum ev ve kadim zamanlardan kalan üç mezarın bulunduğu bahçemiz geliyor aklıma.

Eyüp'ün üç evliyasına ait olduğunu söylemişti babam mezarların.

İstanbul'un bolluk, saltanat ve selviler şehri olduğu devirlerde yaşamışlar. Semtin banileriymişler.

Bunu işitince ölüm, vakur ve soylu bir anlam kazanmıştı gözümde.

3.

O günleri sık düşünür oldum. Yaşım on dört on beş...

Elim poşetlerle dolu, eve doğru yürüyorum.

Çamurlu, engebeli yollar. Arnavut kaldırımını döşenecekmiş diyorlar; bekliyoruz.

Kahvehanenin önünden geçiyorum başım yerde. Biliyorum. Cevahir yine beni izliyor. Parmakları usulca geziniyor yeşil çuhalı masada.

Sonra yeniden bakıyorum içimdeki hayata. Genzimi yakan kömür kokusu garip bir aidiyet hissi veriyor.

Balkonlardan sarkan sakız sardunyalı, sokakta tahta kılıçlarıyla düşlerindeki filmi canlandıran çocuklar, fakirliğin devasa kanatlarıyla üzerine çöreklediği bir mahalle.

Pencereden pencereye asılan çamaşırlar ve ardından başlayan muhabbet...

“Kardeş, ne zamandır göremiyorum seni. Merak ettim vallahi.”

“Sorma, bizimkilerin derdi biter mi? Oğlan ben evlenmem diye tutturur; kız desen fan fin fon peşinde. Operet yıldızlarına özenir. Bıktım artık!”

“Hadi dert etme. Kahveyi ocağa sürüyorum. Gel iki çift laf edelim.”

Gözlerim oyuncakçı Artin’in küçük, renkli dükkânına takılıyor.

Hacıyatmazlar, ahşap araba ve sandallar gülümsüyor vitrinde.

Kasabın oğlu Sadullah önümde bitiveriyor. Sağ avucu kapalı. Çatık kaşlı, çokbilmiş bir tom-balak.

“Nehir Ablaa! Baak!”

Avucunu açıyor. Elinde kocaman bir çağanoz ölüsü. Kısaçlarından biri kopmuş.

“Öff! Yürü git Sadullah!”

2.

Şimdi de evdeyim. İki katlı, tahtaları iyice kararmış, hayata güç bela direnen bir yer evimiz.

Sobayı yakıyorum. Çamaşırları alıyorum ipten. Rutubetten tam da kurumamışlar ya.

Ortalığa saçılan dergileri, kitapları toparlıyorum.

Lise iki terk... Babamın hastalandığı kış uzun süre gidemedim okula. Zaten sonra dar geldi o duvarlar.

Sırada otururken gökyüzüne bakardım. Göç mevsimindeki kuşları izlerdim kimi zaman. Ve kimi zaman sadece hayal kurardım.

Okuduğum romanların geçtiği devirleri düşünür, Orta Çağ'da Avrupa'da bir ülkede yaşamının, hiç tanımadığım birine âşık olmanın, yolcu gemileriyle yapılan macera dolu seyahatlerin düşünüyü, asık suratlı öğretmenlerin anlattıklarına yeğlerdim.

Zilin sesiyle korku aniden kapımı çalar, çöreklenirdi yüreğime.

Bir gün yaşadığım yerlerden uzaklaşırsam kaybolacağımı hissederdim.

Birazdan babam gelir. İbrahim Efendi... Saçları kırk yaşında beyazlamış, sessiz, hüzünlü bir adam.

Yemeği hazırlamak gerek. Poşetleri mutfağa götürüyorum. Baharat kavanozları, yer yer çatlamış fayanslar, duvarda asılı saatli maarif takvimi: Çocuk terbiyesinin önemi, domatesli pilav tarifi, erkek ismi Hayri, kız ismi Hayriye...

Bir saat sonra kapuska kokusu yayılıyor odalara.

Mutfak penceresinin ardından yıllardır ezberlediğim manzarayı izliyorum.

Yarı karanlık bir dünya ve ömürlerini yitik umutlarla geçiren onca insan...

5.

“Neredesiniz?”

“Buradayım. Geliyorum.”

Ceyda Hanım üst kattan sesleniyor. Tiz, duman renkli bir sesi var.

Dört yıldır aynı evin içinde iki yabancıyız.

Varsıl, prensiplerle dolu dünyasında bir hiç kimseyim ben. Kardeşinin buhranlı, karanlık dünyasını neşelendirmek için eve getirilen bir sözde gelin...

Hızlı adımlarla çıkıyorum yukarıya.

Tavandaki resimlere takılıyor gözlerim. Kızıl güneşin etrafında dans eden figürler şeklinde tasvir edilmişler.

İsevi bir sanatçı yapmış Pertev’in dediğine göre. Adını söyledi. Hiç duymamıştım. Bilmediğim ne çok şey var...

Yahya ilk geldiğim gün, bundan sonra yaşayacağım yeri ayrıntılarıyla tanıtmıştı bana Pertev.

On dokuzuncu yüzyıl sonlarında inşa edilmiş bu yalı. Sahipleri Fransa’ya göç edince dedesi satın almış.

Dönemin ünlü mimarlarından Sarkis Balyan'ın eseri... Kaya temeller üzerine oturtulmuş; sonsuz bir bekleyiş içinde izliyor denizi. Kesme taştan ve gülkurusu renginde. Yatak odaları, geniş bir kütüphane, mutfak ve banyo haricinde, üç büyük salon var.

Kırmızı salonda kumaş olarak ne kullanılmışsa, hepsi kırmızı...

Hereke kumaşından yapılmış koltuklar, iskemleler, pencereleri örten kenarı işlemeli perdeler, hep kırmızı.

Tavanda ve duvarlarda kalem işi bezemeler, yalının eski sahiplerinin siyah beyaz aile resimleri var. Donuk, ölü gözlerle izliyorlar zamanı.

Mavi salonda da yine aynı şekilde kumaş olarak maviden başka renk yok.

Kanepeler, puflar, her şey mavi bu salonda. Sükûneti, huzuru ve gök dünyayı çağrıştırıyor.

Köşede duran kristal kuğu heykeli bir nevi ayna vazifesi görüyor. Yanından her geçen, çarpılmış, bir bilmece gibi değişik yerlere dağılmış yüzüne bakıyor hayretle.

Sade salon zamanın ince zevklerini geçmişin güzellikleriyle harmanlamış; rahat ve konforlu.

Krem rengi berjer takımın yanındaki devasa vazoların üzerine daha önce hiç görmediğim güzellikte çiçekler resmedilmiş.

“Burada, tarihin bir parçası olacaksın” demişti Pertev. Heyecanlanmıştım. Siyah beyaz bir Osmanlı masalında hissetmişim kendimi, gelecek günlerin neler getireceğini bilmeden.

6.

“Neredesiniz?”

“Mutfaktaydım.”

“Akşama Nazif Beyler gelecek biliyorsunuz. Giyinseniz iyi olur.”

“Tamam.”

Yarım saat sonra salondayım. Evaze, puantiyeli eteğim, ipek bluzum ve topuklu ayakkabılarımla moda dergisindeki gösterişli kadınlara dönüşüverdim.

Ceyda Hanım memnuniyetle bakıyor oturduğu koltuktan. Platin rengindeki saçlarını topuz yapmış bu kez. Gümüş tabakasından gelincik sigarasını çıkarıp yakıyor.

“Bakın ne hoş oldunuz.”

Sofra her zamanki gibi özenli. Beyaz örtü porselenler, gümüş tabaklar içindeki yiyecekler ve kristal bardaklarla ıslıl ıslıl. Pikapta Çıgan müziği, konsolda krizantemler... Her şey hazır.

Nazif Bey önemli bir adam. Demokrat Parti İstanbul milletvekili. Arada eşi ve kızıyla teşrif eder

yalıya. Bazen de biz onlara gideriz. Siyasetten, gündemdeki gelişmelerden bahseder beyler:

Menderes dün beş ayrı konuşma yaptı... Muhalefete çatan Başvekil seçimin yaklaştığını belirtti... Fransızlar, Büyük Sahra'da atom bombası patlattı... Küba'yı bombalamak isteyen Amerikan uçağı düştü... Kıbrıs ihtilafı yine halledilemedi... Cumhuriyetin ilanı belli olmayan bir tarihe bırakıldı... Radyo yayınlarından şikâyet eden İnönü, gelecek günlerin CHP için vazife devri olacağını söyledi...

Siyasetin ve gündemin çok yüzlü, karanlık hali okyanustaki bir anaforu çağrıştırır; cezp eder beni.

Okuduklarımı, düşündüklerimi paylaşmak isterim. Fakat yapamam.

Kadınların suskunluğunun kutsandığı, hayatı alışlageldik biçimde yaşamaları beklenen bir geleneğe ait bu insanlar. Kısa sürede anladım.

Hemcinslerimin mevzuları da ayrı... Beklenenin dışında yeni bir söz yok: Hilton Oteli'nde verilecek çay daveti, alınacak elbiseler, Prenses Margaret'in saç modeli, öykündükleri insanların hayatına dair birkaç iğneli söz...

“Duydunuz mu? Nevin Hanım'ın kızı Avrupa seyahatine çıkıyormuş.”

“Tek başına mı?”

“Orasını bilmem. Öteden beri hoşlanmam o kadından. Ailemiz saraydan gelir, diye övünüp durur.”

Böyle anlarda yalnızlık zarif bir elbiseye dönüşür üzerimde.

Bakışlarım uzaktaki hayali bir adaya kilitle-nir ya da Boğaz'dan geçen gemileri seyre dalar, sessizleşirim.

Birkaç kez bir bahaneyle ayrıldım yanlarım-dan. Koridora çıktığımda derin nefes alıp verdim üç kez. Kısa bir süreliğine de olsa rahatlamanın yolu...

Kim bilir kaçınıcı kez gördüğüm tabloya bak-tım yeni bir dikkatle. "Pan İstanbul'da" tablo-suydu bu. Frig mitolojisinden bir figür Pan... Ayasofya'nın kubbesine tünemiş neşeyle çalı-yor kavalını. Efsanelerden süzülüp Dersaadet'e uğramış. Sazlar ve çimenler yerine tarihi yaşamak istemiş bu kez. Oyunbaz, şahbaz Pan... Yerdekiler yarı keçi yarı insan suretini merakla izliyorlar, biraz da tereddütle.

Ne zaman yanından geçsem bu tablonun, kavalın insanı avucuna alan ve hiç bırakmadan gökyüzüne çıkartan inişli çıkışlı notalarını duy-duğumu zanneder, sevinirim.

Fakat bu kez korktum. Neden bilmiyorum.

Salona dönecek oldum, armut likörü ve çiko-latalı kek vaktidir şimdi.

Kahkahalar çalındı kulağıma, vazgeçtim.

Yatak odasına gittim. Tuvalet masasını düzen-ledim. Makyajımı tazeledim. Dolabı açıp ütüle-necek kıyafetleri çıkardım.

Sonra Pertev, gece baş başa kaldığımızda uyar-dı beni:

“Cemiyet içinden böyle sık sık ayrılma. Göze batıyorsun.”

Ne yapayım. Biraz şefkat, biraz samimiyet aradığım. Tanıdık bir çift mavi göz...

7.

Sıkıntılarımın buharlaştığı, kokuların ve renklerin etkisiyle bambaşka dünyalara gittiğim bir yerdi babamın küçük aktar dükkânı.

Lal rengi bir tabelada simli harflerle İstanbul yazıyordu ve bu isim kısırlıktan kansızlığa, sivilceden kekemeliğe onlarca derde deva arayanları kendine çekiyordu. Özellikle de kadınları...

“İbrahim Efendi. Şu romatizma öldürecek beni. Yerimden zor kalkıyorum.”

“Bizim torun yine altını ıslatıyor. Büyüdü de velet. Sorun çıkıyor artık.”

Eşikten adımlarını attıkları andan itibaren sıkılğan, tedirgin hallerini bir kenara bırakır, raftaki kavanozlara dikkatle bakarlardı.

Babam tezgâhın arkasında, annemin ölümünden sonra kaybettiği sesini yeniden bulur, hevesle otların faydalarını anlatırdı gelenlere.

Fakat dükkândan dışarı adımını attığında omuzları çökük, konuşmaya üşenen o yaşlı adama dönüşürdü yeniden.

Mısır Çarşısı'nda toptancıdan mal almaya gittiğinde yerine ben bakardım.

Hediyem, Arabistan'dan gelen bir sürme, işlemeli bir ayna ya da bir tarak olurdu.

Dilsizdi akşamlar. Babam cam kâse içinde ertesi gün için karışımlar hazırlar, akşam saat sekiz buçukta çayını hazır isterdi.

Portakal kabuğu koyardım demliğe. Mis gibi kokardı ev. Keyifli olduğu zaman yanına sokulur, dirseklerimi dayardım masaya. Otları bir araya getirip, ufalamasını izlerdim.

“Bu hangisi?”

“Darülfülül. Doğu Hint adalarında yetişir. Toz haline getirip, şekerle karıştıracaksın. Birsen Hanım midesini üşütmüş. Ona hazırlıyorum.”

“Komikmiş adı. Darülfülül.”

“Öyle ama çok faydalıdır. Öğren bunları. Yarın öbür gün sen geçeceksin dükkânın başına.”

Kimi zaman da uykunun meçhul topraklarına sığırdı erkenden.

Pencere kenarında oturup radyoda ince saz, Paris şarkıları dinlerdim ben de.

En sevdiğim, dans müziği saatiydi. Gece on birde başlayan program yirmi dakikalığına güneş tarlalarına götürürdü beni. Kanatlandırırdı.

Perdeyi aralardım. Cevahir'i görürdüm karşı kaldırımda. Bulutlanmış lacivert gözlerini pencereye diker, bıkıp usanmadan perdeyi aralayacağı anı beklerdi.

Çünkü güzeldim. On dört yaşında annemin çekmedeki bir fotoğrafını bulunca anladım

bunu. Çekik gözleri, uzun siyah saçları ile edalı bir Çerkez kadını...

Ölümüyle babamı yaşlı, içe kapanık bir adama dönüştürmüş. Elimde fotoğraf, aynaya baktım. O kadın bendim.

8.

Kendine daha fazla güvenen, güçlü biri yapmadı bu farkındalık beni.

Aksine kuytulara saklandım. Rahatsız edilmekten, alışık olduğum düzenden koparılıp uzaklaşmaktan hep korktum.

Bu duygunun başlıca nedenlerinden biri de Deli Emine'ydi.

Eyüp'te yaşlı annesiyle yaşarmış Emine. Sementin en güzel kızymış.

İsteyeni çok olmuş ama hiç birine gönlü düşmemiş.

Sonra bir deniz subayıyla tanışmış, evlenmişler.

Mutlu mesut yaşarken bir akşam kaçırmışlar onu. Bir hafta ortalarda gözükmemiş.

Geri döndüğünde ağzı burnu kan içinde, kendini bilmez haldeymiş.

Şefkate, ilgiye en çok ihtiyacı olduğu o zamanda eşi terk etmiş onu. Annesi de kısa bir süre sonra ölünce, aklını yitirmiş.